Հաստատում եմ

31.08.2023թ

2023-2024 ուստարվա

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՉ՝

Գայանե Մելքոնյան

. Դպրոցի դաստիարակչական համակարգի կատարելագործում

Դաստիարակությունը հանրակրթության կարևորագույն բաղադրիչներից մեկն է և հենց դպրոցին և ուսուցչին է բաժին ընկնում դաստիարակչական գործընթացի զգալի բաժինը: Դաստիարակչական համակարգի նպատակն է՝

• օգնել երեխային արդյունավետ կերպով հարմարվել աշխարհում անընդհատ տեղի ունեցող փոփոխություններին,

• բարեխիղճ և համարժեք կերպով արձագանքել շրջապատում տեղի ունեցող երևույթներին,

• նպատակաուղղել երեխայի արժեքային համակարգի ձևավորումը,

• զարգացնել սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը,

• աշակերտի մոտ ձևավորել հարգալից վերաբերմունք լեզվի, մշակույթի և ազգային ավանդույթների նկատմամբ՝ դարձնելով նրան այդ արժեքների կայուն կրող,

• յուրաքանչյուր անհատի մոտ ստեղծել ինքնակատարելագործման ներքին պահանջ:

Դպրոցի դաստիարակչական միջավայրը

ներառում է՝

• դպրոցի անձնակազմը,
• դասարանական անձնակազմը
• աշակերտների ինքնավարությունը,
• դպրոցի ավանդույթները:

Դպրոցում դաստիարակչական համակարգի

կատարելագործման

նպատակով անհրաժեշտ է՝

- դաստիարակչական գործընթացներում առաջնորդվել միասնական սկզբունքներով և կանոններով, միասնական մանկավարժական պահանջներով,

- ծնողներին ակտիվորեն ընդգրկել դպրոցի դաստիարակչական գործընթացներում,

- մշտապես մոնիթորինգի ենթարկել, վերլուծել դպրոցի դաստիարակչական միջավայրը և բացահայտելով առկա խնդիրները և բացթողումները՝ ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցառումներ,

- Արտադասարանական միջոցառումների միջոցով իրականացնել բարոյական և հայրենասիրական դաստիարակության ծրագրեր,

- ընդլայնել ինչպես դասարանների, այնպես էլ առանձին աշակերտների ներդպրոցական և արտադպրոցական դաստիարակչական բնույթի միջոցառումներին մասնակցելու հնարավորությունները,

- մշտապես կարևորել ինքնադաստիարակությունը. աշխատանքները կազմակերպել այնպես, որպեսզի աշակերտների մոտ ինքնուրույն վերափոխվելու ցանկություն արթնանա,

- համագործակցել իրավապահ մարմինների հետ

2. Հայրենասիրական դաստիարակություն

Ինձնից է կախված իմ ազգի և պետության ապագան

Հայրենիքը միայն հողն ու ջուրը չի, որ արժանի է և ենթակա պաշտպանության նրա զավակների կողմից: Հայրենիքը նաև մի մեծ տուն է, ընտանիք, որի հետ մարդը պետք է աշխատի և որին պետք է ծաղկեցնի, ղեկավարի և դարձնի բարեկեցիկ և արժանավայել ապրելու տեղ: Հայրենիքը պիտի լինի այն վայրը, որտեղ ապրելը յուրաքանչյուր անձի համար պատիվ լինի:

Զարգացման ծրագրի այս հատվածում արտացոլված միջոցառումները նպատակաուղղված են՝

- սովորողների մոտ կատարելագործելու իրենց աշխատանքի, ազգի, նրա ավանդույթների և հաղթանակների նկատմամբ հարգանքը և հպարտության զգացմունքը,

- նպաստել հոգեպես հարուստ և սոցիալապես ակտիվ կեցվածքով հայ քաղաքացու ձևավորմանը,

- սովորողների կողմից կրճատել տարբեր օրինախախտումների և նրանց մոտ առկա վնասակար սովորույթների մակարդակը,

- պահպանել և տարածել ՀՀ պետական խորհրդանիշերի (զինանշան, դրոշ, օրհներգ) բովանդակությունն ու նշանակությունը՝ սկսելով այս գործընթացը տարրական դպրոցից. դպրոցի յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է իմանա օրհներգը,

- բարձրացնելու աշակերտների՝ ազգային շահերի պաշտպանության ձևավորմանն նպատակաուղղված ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունը՝ միաժամանակ սերմանելով հանդուրժողական և հարգալից վերաբերմունք այլ ազգերի նկատմամբ,

Հայրենասիրական դաստիարակության բնագավառում թվարկված ուղենիշային նպատակներին հասնելու համար անհրաժեշտ է՝

- *անընդհատ հարստացնել և համալրել հայրենասիրական դաստիարակության կազմակերպման և իրականացման համար անհրաժեշտ մանկավարժական տեղեկատվական բանկը,*

- *դպրոցի վարչական և ուսուցչական անձնակազմին ակտիվորեն ընդգրկել սովորողների հայրենասիրական դաստիարակության ծավալման և կատարելագործման գործընթացներում,*

- *պարբերաբար մոնիթորինգի ենթարկել, վերլուծել և գնահատել ծրագրավորված հայրենասիրական միջոցառումների կատարման արդյունավետությունը,*

- *դպրոցական բոլոր հիմնական միջոցառումներն իրականացնելիս ապահովել հայկական խորհրդանիշների և հայրենասիրական գաղափարների գործածումը,*

- *դպրոցի աշակերտական խորհրդին ընդգրկել ռազմահայրենասիրական դաստիարակությանն ուղղված միջոցառումներում,*

- *հաճախակի անցկացնել ռազմական հայրենասիրական բնույթի մրցույթներ, հանդիպումներ, զրույցներ և այլ միջոցառումներ, ինչպիսիք են՝*

- *«Հայոց պատմություն», «Հայ ազգ», «Հայ[illegible]», «Հայ ընտանիք» թեմաներով հանդիպումները, զրույցները, [illegible]արները և այլ միջոցառումները,*

- *հայտնի մարդկանց, զինվորների, հայ ազատամարտիկների, պատերազմի հաշմանդամների հետ հանդիպումները,*

- *դպրոցի հարևանությամբ գտնվող զինվորական հոսպիտալի հետ համագործակցության ձևավորումը և բարեգործական միջոցառումների կազմակերպումը:*

3. Ընտանիք -դպրոց համագործակցության բարելավումը

Դաստիարակությունը հաջողությամբ է պսակվում, եթե

ընտանիքի հետ տարվող աշխատանքը և երեխայի

դաստիարակությունը կատարվում են միաժամանակ:

Ընտանիք-դպրոց համագործակցության բարելավումը նպատակ ունի՝

- էլ ավելի արդյունավետ դարձնել ընտանիք-դպրոց փոխազդեցության համակարգը՝

- բարձրացնելով փոխադարձ վստահության մակարդակը,

- բարձրացնել աշակերտների ուսուցման արդյունքների համար ծնողների պատասխանատվությունը,

- ծնողներին ավելի ակտիվորեն ներգրավել դպրոցի գործունեության մեջ

4. Աշակերտական ինքնավարության բարելավումը

- յուրաքանչյուր աշակերտի կողմից իր ուրույն տեղի ու դերի որոշում հիմնվելով իր ընդունակությունների և հնարավորությունների վրա,

- սովորողների ընդգրկում դպրոցի կառավարման գործընթացներում,

- աշխատունակ կոլեկտիվի ստեղծում,

- աշակերտների միջև ընկերական փոխհարաբերությունների ձևավորում,

- յուրաքանչյուր աշակերտի կողմից սեփական կյանքի և գործունեության հնարավորին ճիշտ կազմակերպում,

- ինքնավարության համակարգի՝ որպես դպրոցի դաստիարակչական միջավայրի ստեղծում,

- աշակերտների հասարակական հարաբերություններում ընդգրկելու համար խմբային և անհատական գործունեության կազմակերպում,

- միջտարիքային շփման և սոցիալական հարմարվողականության հիմք հանդիսացող մանկական կազմակերպության զարգացում և ամրապնդում,

- երեխաների իրավունքների և հետաքրքրությունների պաշտպանության համար անհրաժեշտ նախապայմանների ապահովում:

Աշակերտական ինքնավարության իմաստը կայանում է ոչ թե երեխայի կամ մի խումբ երեխաների կողմից մյուսների հանդեպ իշխանության չարաշահման մեջ, այլ երեխաների կողմից սեփական անձը, կյանքը, գործունեությունը, հարաբերությունները հասարակության մեջ կառավարելու ընդունակությունների ձևավորման մեջ:

Դպրոցում աշակերտական ինքնավարության համակարգի զարգացման համար անհրաժեշտ է՝

- ստեղծել մանկավարժական, աշակերտական և ծնողական ինքնավարության օղակներ,

- դպրոցում աշտապես վերանայել աշակերտական ինքնավարության բարելավման ուղղությամբ տարվող աշխատանքները,

- դպրոցի ինքնավարության օղակների միջև կատարել լիազորությունների հստակ բաշխում և ապահովել վերջիններիս միջև սերտ համագործակցություն,

- այս ուղղությամբ ևս ապահովել սկզբունքների հրապարակայնություն և թափանցիկություն,

- ստեղծել բավարար պայմաններ և հնարավորություն ընձեռել դպրոցի աշակերտների կողմից առողջ քննադատություն հնչեցնելու և կարծիքների ազատ փոխանակում իրականացնելու համար,

Աշակերտներին ակտիվորեն ներգրավել՝

- դպրոցում կարգուկանոնի պահպանման գործընթացում,
- դպրոցական և ռազմահայրենասիրական միջոցառումների կազմակերպմանը,
- առարկայական շաբաթների կազմակերպմանը:
- դպրոցում պարբերաբար կազմակերպել՝
- արտադասարանական և արտադպրոցական միջոցառումներ (տոնական միջոցառումներ, ցերեկույթներ, համերգներ, էքսկուրսիաներ և այլն),
- դպրոցական հերթապահություններ,
- ճանաչված անձանց հետ հանդիպումներ,
- դպրոցում մշտապես օգնություն, խնամք և աջակցություն տրամադրել կրտսեր ընկերներին,
- այս ուղղությամբ պարբերաբար ծավալել դպրոցական լրատվական միջոցառումներ,
- դպրոցի աշակերտական խորհուրդը դարձնել դասարանի առաջնորդների հավաքակետում:

Առաջարկվող միջոցառումների արդյունքում ակնկալվում է, որ դպրոցում

- կհամախմբվի աշակերտական համակազմը,
- կձևավորվեն և կպահպանվեն նոր ավանդույթներ,
- աշակերտները ձեռք կբերեն կյանքի հմտություններ,
- կբարձրանա միջոցառումներին մասնակցելու աշակերտների ցանկությունն ու պատրաստակամությունը,
- անհատի ինքնաբացահայտման և ինքնակայացման համար կստեղծվեն անհրաժեշտ պայմաններ,
- վերջնահաշվում աշակերտի կյանքում կբարձրանա դպրոցի դերը:

5. Աշակերտների առողջության պահպանում

Աշակերտների առողջության պահպանման նպատակով խնդիրները նպատակ ունեն՝

- դպրոցում ապահովել սանիտարահիգենիկ անհրաժեշտ պայմաններ (հակահրդեհային, անվտանգ սննդի, լուսային, ջերմային),
- սովորողների մոտ ձևավորել առողջ ապրելակերպի մշակույթ,
- պայքարել ծխելու վտանգավոր սովորույթի դեմ:

Հ	Աշխատանքի բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարող անձ	Նշումներ կատարման մասին
	Կազմակերպչական աշխատանք			
1.	Կազմել աշխատանքային թղթապանակ	Օգոստոս	ԴԱԿ	
2.	Կազմել աշխատանքային ծրագիր	Օգոստոս	ԴԱԿ	
3.	Աշակերտական խորհրդի տարեկան աշխատանքային պլանի կազմում և հաստատում:	Սեպտեմբեր	ԴԱԿ ՄԿԱ փոխտնօրեն	
4.	1.1Մանկավարժահոգեբանական պայմանների բարելավում 1.2Կազմակերպել դասարանների և ուսումնական միջավայրի սանիտարական վիճակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ	Սեպտեմբեր	ՄԿԱ գծով տեղակալ ԴԱԿ	
5.	Կազմակերպել սովորողների դաստիարակչական, արտադասարանական, արտադպրոցական աշխատանքները `ԴԱԿ աշխատանքային պլանով և նրա գործունեությունը	Սեպտեմբեր	ԴԱԿ Ընտրական հանձնաժողով	
6.	Սովորողների ընդհանուր ժողով 6-12րդ դաս. 1/Տնօրենի ամենամյա ծրագրային ուղերձ 2/ձևավորել և հաստատել սովորողների ինքնավարության գործադիր մարմին	Սեպտեմբեր	ԴԱԿ Ընտրական հանձնաժողով	

	3/հաստատել աշակերտական խորհրդի կանոնադրությունը և ձևավորման կարգը 4/ աշակերտական խորհրդի և նախագահի տարեկան հաշվետվությունները և բաց քվեարկության միջոցով տալ համապատասխան գնահատական 5/ձևավորել և հաստատել աշակերտական խորհրդի աշխատանքները համակարգող աշխատանքային խումբ՝ [illegible]՝ ընտրական հանձնախումբ			
7	Ստեղծել համապատասխան մասնագիտացված հանձնախմբեր աշակերտական խորհրդի գործունեությունը ըստ կանոնադրության համաձայն կազմակերպելու նպատակով, նույն կազմից հանձնախմբերի համակարգողներ	Սեպտեմբեր	ԴԱԿ ՄԿԱ փոխտնօրեն	
8.	Համակարգել աշակերտական խորհրդի նախագահի ընտրության նախընտրական աշխատանքները Ա/Նախագահի թեկնածուների առաջադրում	Սեպտեմբեր		
9.	Անցկացնել նախագահի ընտրություն /կազմակերպել 3 օրում, / ա/[illegible] ծրագրերի ներկայացում և քննարկում բ/աշակերտական խորհրդի կազմի հաստատում գ/ծանոթացում [illegible] դասարանի	Սեպտեմբեր		

	տոփիր[illegible]րին Ախ-ի կանոն[illegible]ությունը և Մ[illegible] աշխատ[illegible]նքներում			
10.	<<Գիտ[illegible]ի և Դպրությ[illegible]>>	Սեպտեմբեր 1	ԴԱԿ ՄԿԱ փոխտնօրեն Դասվարներ Դասղեկներ	
11.	Առաջին [illegible]անցինա[illegible] մուտ[illegible]պրոց	Սեպտեմբեր 1	ԴԱԿ Դասվար 1-դ	
12.	ՀՀ Անկ[illegible]ության 32-[illegible] նվիրված կազմակերպ[illegible] համադպրոցական միջո[illegible]ում` <<Ոսկե աշուն>>	Սեպտեմբեր 20	ԴԱԿ ՄԿԱ փոխտնօրեն Ա/Ս	
13.	ՀՀ Անկ[illegible]ության -32-[illegible] ընդառ[illegible]:Կոնֆերանս-[illegible] կազմակերպում <<[illegible] [illegible]ավոր[illegible]ց երկիր>> խորագրով	Սեպտեմբեր	ԴԱԿ, Ախ	
14	Կազմակերպել հուշ-[illegible] նվիրված 44-օրյա պատ[illegible] հերոսներին:	Սեպտեմբեր - 27		
12.	Տարեցների միջազգայի[illegible] Շառլ Ազնավուրի հիշա[illegible] նվիրված տողան ցերեկ[illegible]	Հոկտեմբեր 1	Դասղեկներ ԴԱԿ	
13.	*Ուսուցչի* միջազգային *օր*[illegible] Համադպրոցական միջո[illegible] կազմակերպում` հրաժ[illegible] թոշակառու մանկավար[illegible]ին << Խոնարհում վաստակ[illegible] սիրելի՛ ուսուցիչ>> խորագրով ;	Հոկտեմբեր 5	ԴԱԿ ԱԽ Ուսուցիչներ	
14.	Ուսուցչի տոնին նվիրված 1. Պատի թերթի լույս ընծ[illegible]ում` <Խոնարհում վաստակ[illegible], սիրելի՛ ուսուցիչ> խորագրով	Հոկտեմբերի 5	ԴԱԿ	

15.	«Դարձիր գրադարանի բարեկամ» Գրադարանավարի օր ա/Ընթերցանության մրցույթ տարրական դպրոցի աշակերտների միջև բ/Ընթերցասեր աշակերտ	Հոկտեմբերի 7	Գրադարնա-վար Ա.Ս Դաստեկներ	
16	Գործնական նախագծերի միջոց ով զարգացնել սովորողների էկոլոգ իական կարողությունները և բարձրացն ել էկոլոգիական մակարդակը:			
17	Շրջակա միջավայրի [illegible] և կայուն զարգացմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումներ			
	Դպրոց` համայնքի շրջակա միջավայրի ա/[illegible] և [illegible] արակից [illegible] կազմակերպել տարբեր աշ[illegible] … [illegible] մրցույթի [illegible] վ[illegible] ութերից [illegible] պրկետի գ[illegible]/օր[illegible] պաստիկ 2[illegible] տված տարբեր աշ[illegible] կոորից կ[illegible] ակներ և 2[illegible] [illegible]			

	[illegible] ցամերձ այգ[illegible]արի [illegible] [illegible] տարածքների [illegible]բարեկարգում [illegible]ների պա[illegible]ում և [illegible] [illegible]րաններում [illegible] [illegible]նների ստեղծում			
18	[illegible]ամենամսյա ամիս [illegible]իրել [illegible]:			
19	[illegible]ազել դպրոցի [illegible]թյունները [illegible]կրթարաններում և [illegible]ուսումնական [illegible]ներում [illegible] մրցույթ[illegible] [illegible]ված հաջողությ[illegible] [illegible]վածակերպել և [illegible] [illegible]ղեսներ			
20	Համակարգել դպրոցի աշխատանքների ներկայացումը,տեղակ[illegible] մարզային և հանրապ[illegible] մամուլում ա/Պատրաստել հոդվածներ,օժանդակ[illegible] տեղական թերթերում տպագրման բ/Նախաձեռնել համա[illegible] կամ հեռուստատեսու[illegible] հաղորդումների պատ[illegible]ումը և հեռարձակում՝ սովորողների և ԱԽ գործունեության վերաբերյալ	Տարվա ընթացքում	ԴԱԿ ԱԽ	
21	Անցկացնել զրույց աշակերտների հետ՝Ան[illegible]արտ նախադասություններ՛[illegible]ով	Նոյեմբեր	ԴԱԿ	

22	1.1Կազմակերպել միջոցառումներ. Տոն և հիշարժան օրեր,վիկտորինաներ , հետաքրքրաշարժ մրցույթներ, մեծարման երեկոներ, ցուցահանդեսներ…	Նոյեմբեր	ԴԱԿ	
23	Կազմակերպել համադպրոցական միջոցառում<<[illegible]անկության կանչով>>խորագրով `նվիրված համայնքի եր[illegible]ապարդությանը:	Նոյեմբեր 27	ԴԱԿ,Ա.Խ	
24	Սովորողների [illegible]իքների հարստացում առողջապահությանն ուղղված թեմաներով 1.1 Կազմակերպել ուսուցողական դասընթացներ, քննարկումներ <<Թմրամոլ[illegible]ունը և դրա հասցրած վ[illegible]>> թեմայով [illegible]ի օրինական ներկայացուցիչների (ծնողներ, խնամակալ[illegible]) [illegible]իրազեկության բարձրացման ուղղությամբ: 1.2 «ՁԻԱՀ-[illegible] կանխարգելում, կ[illegible]ամբ» 1.3 Ապրիր [illegible]ության մեջ և ո[illegible] 1.4 Ծխախոտ[illegible]ազդեցությունը առողջությ[illegible] 1.5 Միջավայ[illegible]ործոնների ազդեցությ[illegible]օրգանիզմի զ[illegible]	Ուստարվա ընթացքում	Դասղեկներ Ա.Խ	
25	Կազմակերպ[illegible] անցկացնել սպորտային [illegible]ողջարարական	Ուստարվա ընթացքում	Ֆիզկուլտուրայի	

	[illegible] միջոցառ[illegible] [illegible]պանդիա [illegible]պք [illegible]ավաքը [illegible]ւրսիաներ		ուսուցիչներ Ալս Դասղեկներ Զինղեկ	
26	[illegible]ային արժեք[illegible] [illegible]ություն և փո[illegible] /[illegible]՝ հեռավո[illegible] [illegible]և կազ[illegible] [illegible]ային միջոցա[illegible] /[illegible]րանային,հ[illegible]ng [illegible] [illegible]ունեության [illegible]ոներ/	Ուստարվա ընթացքում		
27	ա/Անկախության 32 ամյա [illegible]ություն բ/Ուսուցչի տոն գ/ [illegible]յան պատ[illegible] դ/ Շնորհավո՛ր տոնդ, սիրելի՛ ուսուցիչ ե/ [illegible]ային պուրգ[illegible] զ/ Հաշմանդամների միջազգային օր է/ Երկրաշարժի զոհերի հիշատակի օր-1988թ. Դեկտեմբերի 7 ը/Ամանորյա տոներին նվիրված միջոցառումներ _Դպրոցի արտաքին և ներքին հարդարում _Դասասրահների պատրաստում _Ամանորյա հանդեսներ 1-6-րդ դաս. _Դիմակահանդես 6-12-րդ դաս. թ/Շնորհավոր տոնդ, Հայոց բանակ Դաս-միջոցառումներ-դասախոսություն, կինոդիտում	Ուստարվա ընթացքում		

	ա/ « Հայոց բանակի ռազմավարությունը պատմության ընթացքում» բ/ Սեպտեմբերյան պատերազմի հերոսները ժ/Թումանյան-155_Նվիրիր գիրք ի/ Մայրենի լեզվի օր՝ փետրվարի 21 լ/ Գրական -երաժշտական հանդես՝ <<Հայոց մայրերին>> Մայրություն և գեղեցկություն խ/ Հուշարձանների և պատմական վայրերի օր՝ ապրիլի 17 _Ճանաչողական էքսկուրսիաներ դեպի պատմական վայրեր _Ազգագրական փառատոնների, բարեգործական տոնավաճառ/ կիրառական արվեստ,տարազ, գորգ,ազգային խոհանոց և այլ/ ծ/ Եղեռն - Վերածնունդ Ցեղասպանության զոհերի հիշատակի օր՝ ապրիլի 24 /[illegible]/ _Այցելություններ Մեծ Եղեռնի զոհերի հուշահամալիր-կոթող և Ցեղասպանության թանգարան _Բանավեճ-զրույցներ պատմական հիշողության դերի, հայապահպանության գործընթացում վերջինիս ազդեցության [illegible] արժանիքների մասին: կ/ Վերջին դասը՝ վերջին զանգ_Հայրենասիրության [illegible] ձ/ Սովորողների հանգստի և			

	[illegible] կազմակերպ[illegible] Սովորողների կարգապ[illegible] աշխատանքների բար[illegible] 1.1 Աշխատել և իրական[illegible] համադպրոցական [illegible] [illegible]ապահովություն 1.2 Պարբերաբար ուսումնասիրել աշակերտների բացակայությունն ամփոփել արդյունք[illegible]ա քննարկելով ԱԽ-ի նիստերում 1.3 Աշխատել և ներդնել [illegible] կարգապահական [illegible]ր Կազմակերպել մրցու[illegible] <<Կարգապահ դասա[illegible] ներկայացնել ԱԽ-ի քննարկմանը, արձա[illegible] նախաձ[illegible]ները Սովորողների իրավ[illegible] պաշտպանության ա[illegible]մ 1.1 Կազմակերպել սո[illegible]ի հանդիպումներ իրավապաշտպան մասնագետների հ[illegible] /պարբերաբար ս[illegible] խորհրդատվություն[illegible] Կազմակերպել կլոր սեղաններ, հանդիպումներ՝ աշակերտների, ուսուցիչների, համայնքի անդամների և հասարակական կազմակերպությունների մասնակցությամբ/ մարդու իրավունքների և քաղաքացիական հասարակության թեմաներով:			

Արդյունավետ աշխատանք կազմակերպելու 10 կանոն

Կանոն 1.

Եղե՛ք օրինապահ, իմացե՛ք և հարգե՛ք Ձեր աշխատանքը կարգավորող օրենքները և գործե՛ք նրանց սահմաններում:

Կանոն 2.

Եղե՛ք նպատակասլաց. Ձեր առջև կոնկրետ նպատա՛կ դրեք, կարողացե՛ք կենտրոնացնել Ձեր ողջ կենսական ուժերը, բայց միևնույն ժամանակ Ձեր նպատակին հասնելու համար մի՛ խախտեք բարոյական նորմերի սահմանները:

Կանոն 3.

Հավատարիմ եղե՛ք Ձեր խոսքին: Մի՛ տարանջատեք խոսքը և գործը, հակառակ դեպքում կկորցնեք Ձեր հանդեպ վստահությունը:

Կանոն 4.

Հարգե՛ք աշխատանքը, կարողացե՛ք գնահատել և Ձեր և ուրիշների կատարած գործը:

Կանոն 5.

Եղե՛ք անկեղծ և արդարամիտ: Ստեղծե՛ք բարի համբավ և պահպանե՛ք այն. Առանց տատանվելու մերժե՛ք Ձեզ արված անարդար առաջարկները:

Կանոն 6.

Կարողացե՛ք լսել մարդկանց, ստեղծե՛ք նրանց համար խոսելու, սեփական մտքերն արտահայտելու հնարավորություն:

Կանոն 7.

Կարողացե՛ք ինքնավերլուծություն կատարել, [illegible] դաստիարակե՛ք Ձեզ իբրև առողջ ինքնաքննադատությամբ օժտված անհատ:

Կանոն 8.

Նկատողություններ անելիս եղե՛ք նրբանկատ, քննադատե՛ք ոչ թե մարդկանց անձը, այլ նրանց արարքները:

Կանոն 9.

Մի՛ շռայլեք գովասանքը, բայց և ժլատ մի՛ եղեք, մի՛ ծուլացեք որևէ ձևով հասկացնել դիմացինին, որ նրա կատարած աշխատանքը լավն է:

Կանոն 10.

Վստահե՛ք մարդկանց. նրանց ժամանակ և հնարավորություն տվե՛ք աշխատանքի սխալներն ու թերությունները շտկելու համար: